

บทที่ 5

อิทธิพลของตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐต่อการขยายตัวของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช

การศึกษาในบทนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

5.1 วิเคราะห์ลักษณะพฤติกรรมของผู้ที่มีบทบาทอยู่ในตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ

5.2 พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐและเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช

และนำผลการศึกษาทั้งสองส่วนนี้มาพิจารณาประกอบกับแนวโน้มการขยายตัวของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช สรุปเป็นอิทธิพลของตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ ต่อการขยายตัวของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช

5.1 วิเคราะห์ลักษณะพฤติกรรมของผู้ที่มีบทบาทอยู่ในตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ

ผู้ที่มีบทบาทอยู่ในตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ คือ บุคคลที่ก่อให้เกิดกิจกรรมการซื้อขายสินค้าเกษตรขึ้น ในตลาดกลางสินค้าเกษตร ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งสามารถจะแยกออกเป็นประเภทใหญ่ ได้ 4 ประเภท คือ

ก. ผู้ขายส่ง ได้แก่ บรรดาพ่อค้าแม่ค้าที่ทำการขายสินค้าเกษตรที่ละจำนวนมาก ๆ หมายรวมถึงทั้งผู้ที่เช่าแผงค้าขายอยู่ตามตลาด และผู้ที่ไม่เช่าแผงแต่ขายสินค้าลักษณะเช่นนี้จากรถ โดยเสียเฉพาะค่าจอดรถและที่จอดรถขายบริเวณริมถนนด้วย

ข. ผู้ขายปลีก ได้แก่ ผู้ที่ขายสินค้าที่ละจำนวนไม่มาก สินค้าส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะเครื่องอุปโภคบริโภคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน หมายรวมทั้งผู้ที่ขายอยู่ในอาคารพาณิชย์ และผู้ที่ขายในลักษณะหามเร่แผงลอย

ค. ผู้มาส่งสินค้า ได้แก่ ผู้ที่นำสินค้าจากแหล่งผลิตหรือจากพ่อค้าคนกลาง ที่อื่นมาส่ง โดยบางครั้งอาจมีลักษณะเป็นผู้ขายส่งเองก็ได้

ง. ผู้มารับสินค้า ได้แก่ ผู้ซื้อสินค้า ซึ่งส่วนใหญ่จะมีลักษณะซื้อที่ละจำนวนมาก ๆ ในการวิเคราะห์นี้จะพิจารณาจากแบบสอบถามเชิงสัมภาษณ์ และการสังเกต โดยสัมภาษณ์บุคคลทั้ง 4 ประเภท ๆ ละ 20 คน รวมเป็นการสัมภาษณ์ผู้ที่มีบทบาทอยู่ในตลาดกลาง

สินค้าเกษตรทั้งสิ้น 80 คน โดยแยกสัมภาษณ์เฉลี่ยไปตามตลาดทั้ง 3 แห่ง คือ ตลาดหัวอัฐ ตลาดกลางการเกษตร และตลาดรวมพืชผลเกษตร ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้ปรากฏออกมาดังนี้

5.1.1 ผู้ขายส่ง

ลักษณะของผู้ขายส่ง ส่วนใหญ่จะมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และปัจจุบันก็ยังคงมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดย เกือบทั้งหมดอยู่ในเขตอำเภอ เมือง บริเวณที่ตั้งของตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ ทั้งนี้ก็เพื่อสะดวกในการทำ การค้าขายนั้นเอง ซึ่งในเรื่องที่อยู่อาศัย ถ้าจำแนกผู้ขายออกตามตลาดทั้ง 3 แห่งจะพบว่า

ก. ตลาดหัวอัฐ เนื่องจากเป็นตลาดเก่ายังลักษณะคับแคบผู้ขายมักจะหลับนอนอยู่บริเวณแผง เพราะทำการค้าขายตลอดวันตลอดคืน โดยบางครั้งอาจจะมีการผลัดกันกลับไปพักผ่อนที่บ้าน ซึ่งมักจะอยู่ในบริเวณใกล้เคียง เช่น บริเวณวัดหัวอัฐ

ข. ตลาดกลางการเกษตร ตลาดนี้สามารถแบ่งลักษณะของแผงที่ให้เช่าออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

- แผงซึ่งมีขนาดเล็ก พอวางสินค้าเท่านั้น
- แผงซึ่งมีขนาดใหญ่ นอกจากวางสินค้าแล้วยังใช้เป็นที่พักอาศัยได้

ด้วย โดยอนุญาตให้ต่อเติมเป็นชั้นลอย

สำหรับผู้เช่าแผงขนาดเล็ก ก็จะลักษณะคล้ายกับที่ตลาดหัวอัฐคือ มักจะมีบ้านอยู่บริเวณใกล้เคียงกับตลาด ส่วนผู้เช่าแผงขนาดใหญ่ก็มักจะเป็นผู้ขายที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด หรือต่างอำเภอ

ค. ตลาดรวมพืชผลการเกษตร เป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ได้มีการสร้างอาคารขึ้นเดียวสำหรับให้ผู้ขายเช่า เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย ส่วนผู้ที่ไม่ได้เช่าอาคารนี้ก็จะปฏิบัติคล้าย ๆ กับทั้ง 2 ตลาด คือ อาจจะพักชั่วคราวอยู่บริเวณแผงเพื่อทำการค้าขาย และมีบ้านพักอาศัยอยู่ในบริเวณใกล้กับตลาด

ในเรื่องสินค้านั้น ผู้ขายส่งรับสินค้า ส่วนใหญ่มาจากอำเภอต่าง ๆ ภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช เช่น จากลานสะกา อำเภอพรหมคีรี อำเภอปากพนัง เป็นต้น และสินค้าบางส่วนก็มาจากต่างจังหวัด เช่น จาก กทม. ชุมพร และสุราษฎร์ธานี เป็นต้น โดยรับสินค้ามาด้วยวิธีใหญ่ ๆ 2 วิธีคือ

- รับซื้อจากเกษตรกรโดยตรง ซึ่งวิธีนี้มักจะเป็นเกษตรกรที่อยู่ตามอำเภอต่าง ๆ ภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลิตแล้วนำมาส่งให้ผู้ชาย หรือ โดยผู้ชายเอง ส่งรถไปรับซื้อจากเกษตรกรถึงแหล่งผลิตเลย

- รับซื้อจากพ่อค้าต่างจังหวัด ซึ่งจะเป็นลักษณะที่พ่อค้าจากจังหวัดอื่นรวบรวมผลผลิตจากเกษตรกรในจังหวัดนั้น ๆ แล้วนำมาส่งให้

เมื่อรับสินค้าแล้ว จะแบ่งการชำระเงินเป็น 2 พวก คือ

1. ผู้ชายประเภทที่รับสินค้าแล้วชำระเงินทันที จะใช้ 2 วิธี

คือ

- จ่ายเป็นเงินสด โดยมากจะเป็นการซื้อขายกับเกษตรกรโดยตรง คือ เมื่อมาส่งสินค้า ก็จ่ายเงินสดทันที

- โอนเงินเข้าบัญชีของเจ้าของสินค้า วิธีนี้จะเป็นการซื้อขายกับพ่อค้าต่างจังหวัด ซึ่งในบางครั้งมิได้เดินทางมาส่งสินค้าเอง แต่ใช้ให้รถของตนบรรทุกสินค้ามาส่ง โดยบางครั้งต้องโอนเงินก่อนจึงจะส่งสินค้าให้ หรือ บางครั้งเมื่อรับสินค้าแล้วจึงจะโอนเงินให้

2. ผู้ชายประเภทที่รับสินค้าแล้วยังไม่ชำระเงินทันที โดยจะชำระสินค้าเมื่อขายหมดเป็นงวด ๆ เช่น เมื่อมาส่งของในงวดที่ 2 ก็จะชำระสินค้าในงวดแรก เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า มีการซื้อเชื่อในลักษณะเช่นนี้เป็นทอด ๆ เช่น เมื่อมาส่งสินค้าให้ผู้ขายผู้ขายก็ยังไม่ชำระเงินในงวดนั้น และเมื่อผู้ขาย ขายสินค้าแก่ผู้ซื้อ ผู้ซื้อก็ซื้อในลักษณะซื้อเชื่อเช่นกัน ดังนั้น ในงวดต่อมา เมื่อผู้ซื้อมาซื้อสินค้า ก็จะจ่ายค่าสินค้าในงวดแรก แก่ผู้ขาย และเมื่อ ผู้ส่งสินค้านำสินค้ามาส่งในงวดต่อมา ผู้ขายก็จำหน่ายเงินที่ได้รับจากผู้ซื้อมาชำระต่อผู้ส่งสินค้าเช่นเดียวกัน

การขายสินค้านั้น จะเป็นการขายกันจนกว่าสินค้าจะหมด จึงไม่มีกำหนดเวลาในการขาย แต่โดยส่วนใหญ่แล้วการซื้อขายจะอยู่ในช่วงตั้งแต่ ๐๖.๐๐ น.-

18.๐๐ น. โดยในช่วงเช้า ความคับคั่งจะอยู่ที่ตลาดหัวอูฐ และตลาดกลางการเกษตร ซึ่งเป็นการซื้อขายสินค้าเกษตร และการซื้อสินค้าจากตลาดสดที่อยู่ในตลาดหัวอูฐด้วย จากความคับคั่งนี้ ก่อให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดบริเวณถนนสาย 4๐16 นี้มากในช่วงเช้า ซึ่งจะกีดผู้ที่มาซื้อสินค้าและบรรดาเด็กนักเรียน ที่จะเดินทางไปโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำจังหวัด ความคับคั่งนี้จะอยู่ระหว่างเวลา ๐๖.๐๐ น.-๐๙.๐๐ น.

หลังจากนั้นก็จะมีผลต่อตัวลงจนในเวลาเที่ยง การค้าก็จะคับคั่งขึ้นที่ ตลาดรวมพืชผลการเกษตร ซึ่งจะเริ่มทำการค้าขายในตอนบ่าย โดยจะเริ่มมีพ่อค้าและเกษตรกร นำสินค้ามาส่งและขายในบริเวณตลาดนี้ มีทั้งผู้ที่เช่าแผงขายสินค้า และที่เช่าที่จอดรถ และทำการซื้อขายสินค้า เนื่องจากตลาดรวมพืชผลการเกษตรเป็นตลาดที่มีพื้นที่กว้างขวาง ดังนั้น บรรดารถที่มาซื้อขายสินค้า สามารถเข้ามาจอดส่งสินค้า และขายสินค้าในบริเวณตลาดได้ ทั้งหมด จึงไม่ก่อให้เกิดปัญหาจราจรเท่ากับตอนเช้า

ผู้ขายส่วนใหญ่จะมีสินค้าอยู่ มีน้ำหนักทั้งสิ้นไม่เกิน 10 ตัน โดยเฉลี่ย แล้วจะมีสินค้าอยู่ที่แผงคิดเป็นน้ำหนักรวมแล้ว อยู่ระหว่าง 2-5 ตัน ซึ่งสินค้าที่ขายนั้น ถ้าเป็นผู้ขายสินค้าเกษตรประเภทผักก็จะไม่ขายผลไม้ แต่จะมีผักหลายชนิด แต่บางครั้ง ก็ขายผักชนิดเดียวเหมือนกัน เช่น ผู้ที่ขาย กล่ำปลีหรือกระเทียม มักจะไม่ขายผักชนิดอื่น

ส่วนผู้ที่ขายผลไม้ก็จะไม่ขายผักเช่นเดียวกัน และผู้ที่ขายผลไม้ส่วนมากแล้ว ก็จะขายผลไม้ชนิดเดียวเท่านั้น ต่อผู้ขายแผงหนึ่ง ๆ

ผู้ขายส่งสินค้าเกษตรที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐนี้ ส่วนใหญ่จะเช่าแผงขายสินค้าอยู่ตามตลาดทั้ง 3 แห่ง มีเพียงไม่กี่รายเท่านั้นที่ทำการค้าขายในอาคารพาณิชย์ ซึ่งผู้ที่ทำการค้าขายในอาคารพาณิชย์นั้นจะมีโครงข่ายการซื้อขายสินค้ากว้างไกล เนื่องจากมีเงินทุน และอุปกรณ์สื่อสารที่สะดวกรวมทั้งมีรถบรรทุกสินค้าที่สามารถไปรับสินค้าจากจังหวัดอื่นที่ห่างไกล เช่น เชียงราย เชียงใหม่ เพื่อนำสินค้าที่ไม่มีในจังหวัดมาขายได้ การชำระเงินก็ใช้ระบบโทรศัพท์ไปโอนเงิน ดังนั้นผู้ขายประเภทนี้ จึงมักทำการซื้อขายกับพ่อค้าอยู่ที่ในจังหวัดไกล ๆ และมีการซื้อขายที่ละจำนวนมาก ๆ

ผู้ขายส่งสินค้าเกษตรที่ตลาดกลางสินค้าเกษตร จะทำการค้าขายแทบจะตลอดทั้งวัน เนื่องจากมีทั้งผู้ซื้อและผู้ที่มาส่งสินค้า มาในเวลาที่ไม่แน่นอน ดังนั้นการที่จะจับจ่ายซื้อของหรือใช้บริการต่าง ๆ นั้น จึงไม่สามารถที่ร้านไปได้ไกล หรือใช้เวลานานนัก จากการสัมภาษณ์ และสังเกตจะพบว่า ผู้ขายเกือบทั้งหมดใช้บริการต่างๆในบริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐทั้งสิ้น กล่าวคือ การซื้อสินค้าที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เช่น อาหาร เครื่องดื่ม หรือ เครื่องใช้อย่างอื่น ก็จำหาซื้อจากร้านอาหาร หรือร้านขายของชำ ซึ่งอยู่ในบริเวณนั้น ถ้าเจ็บป่วยก็ใช้บริการคลินิกแถวนั้นเช่นกัน หรือ ต้องการบริการอื่นใด ก็จะมีอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเป็นอาคารพาณิชย์ อยู่ริมถนนสาย 4016 นั้นเอง โดยมีทั้งร้านซ่อมรถ ปั๊มน้ำมัน ร้านขายอาหารแห้ง ร้านหนังสือ ร้านขายยา ธนาคาร เป็นต้น

ดังนั้น ผู้ขายสินค้าที่นี้จึงไม่มีความจำเป็นเลย ที่จำต้องเข้าไปใช้
บริการในเมือง ในกรณีทำธุรกิจส่วนตัว เว้นแต่จะเป็นการติดต่อกับทางราชการหรือเป็นการ
ซื้อสินค้าในระดับ Highadi เช่น สินค้าจากห้างสรรพสินค้า เครื่องประดับจำพวกทอง เป็นต้น
สำหรับสาเหตุที่ทำให้ผู้ขายทั้งหลายมาทำการค้าขายสินค้าที่ตลาด
กลางสินค้าเกษตรหัวอริฐ ผู้ขายส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐเป็น
ศูนย์กลางการซื้อขายสินค้าเกษตร ที่สำคัญที่สุดในภาคใต้ เป็นที่รู้จักกันของผู้ค้าขายสินค้าประเภท
นี้ไปทั่วภาคใต้ ดังนั้นจึงมีผู้ซื้อจำนวนมากจากทุกจังหวัดในภาคใต้ เพราะฉะนั้นจึงเป็นแรงจูงใจ
ให้เกิดผู้ประกอบการมากขึ้นเรื่อย ๆ ผู้ค้าขายอยู่แล้ว ก็พยายามหาสินค้าให้หลากหลายขึ้น เพื่อ
เป็นการดึงดูดให้ลูกค้ามาซื้อมากขึ้น

5.1.2 ผู้ขายปลีก

ผู้ขายปลีก ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และอยู่
ในเขตอำเภอเมือง และปัจจุบันก็มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช บริเวณตลาดกลาง
สินค้าเกษตรหัวอริฐ ผู้ขายปลีกที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท

- ผู้ที่ค้าขายอยู่ในอาคารพาณิชย์ สินค้าที่ขาย ได้แก่ สินค้าเบ็ดเตล็ด
อาหาร ยารักษาโรค น้ำมัน อาหารสัตว์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการค้าที่มีลักษณะเป็นการ
ขายบริการอีก เช่น ร้านทำผม ร้านตัดเสื้อผ้า คลินิก ร้านซ่อมรถยนต์ เป็นต้น

- ผู้ที่ค้าขาย เป็นลักษณะแผงลอย หรือหาบเร่ สินค้าส่วนใหญ่มักจะเป็น
ประเภท อาหาร เช่น ไก่ทอด เบ็ดพะโล้ เป็นต้น

ผู้ขายปลีกเหล่านี้ เกิดจากการที่ ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐ เป็นจุดศูนย์
กลางการค้าที่สำคัญของภาคใต้ ทำให้มีผู้คนมาทำการซื้อขายที่นี้เป็นจำนวนมาก เมื่อมีผู้คน
จำนวนมากมารวมกันอยู่ที่นี่ จึงเกิดความต้องการบริโภคสินค้าในชั้นพื้นฐาน การค้าปลีกจึงเกิด
ขึ้น เพื่อสนองความต้องการนี้

การค้าขายในระยะแรกก็เป็นสินค้าในชั้นพื้นฐาน เช่น อาหาร สินค้า
เบ็ดเตล็ด สำหรับพ่อค้าแม่ค้าในตลาด ต่อมาเมื่อตลาดกลางสินค้าเกษตรเจริญเติบโตขึ้น
ประเภทของสินค้าก็มากขึ้นตามลำดับ เนื่องจากบริเวณตลาดได้กลายเป็นชุมชนขึ้น จึงเกิดมี
การค้าและบริการในระดับสูงขึ้นมาทำการขาย เช่น ร้านซ่อมรถ ร้านขายอาหารสัตว์ คลินิก เป็นต้น

สำหรับผู้ที่ซื้อสินค้านั้น ในระยะแรกก็จะเป็นผู้ที่มาทำการซื้อขายสินค้าที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ แต่ในปัจจุบัน นอกจากลูกค้าประเภทนี้แล้ว ยังมีลูกค้าอีกประเภท คือ ผู้ที่อยู่ต่างอำเภอ แต่เป็นอำเภอใกล้เคียง เช่น อ.พหลโยธิน อ.ลานสกา ซึ่งเข้ามาซื้อสินค้าประเภทอาหารสัตว์ อุปกรณ์ก่อสร้าง เครื่องมือในการเกษตร โดย ร้านค้าประเภทนี้เป็นร้านค้าที่เข้ามาทำการค้าขายหลังจากที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรได้ เจริญเติบโตขึ้นมาแล้ว เนื่องจากเห็นว่า ผู้ที่มาทำการซื้อขายส่วนหนึ่งเป็นผู้ที่อยู่ตามอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อมาทำการซื้อขายสินค้าเกษตรแล้ว บางครั้งก็ต้องการสินค้าประเภทอื่น เช่น บัญ อุปกรณ์ทางการเกษตร เป็นต้น ซึ่งเป็นสินค้าที่ไม่มีในอำเภอของตน หรือมีก็ราคาแพง เมื่อมาซื้อขายสินค้าตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ ซึ่งอยู่ใกล้เมือง ก็ให้โอกาสนี้ ซื้อเสียทีเดียว

ดังนั้น จึงมีการขายสินค้าประเภทดังกล่าวขึ้นในบริเวณใกล้เคียง กับตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ เพื่อเป็นการให้บริการโดยที่ ไม่ต้องเข้าไปในเมือง จนในปัจจุบัน ผู้ที่อาศัยอยู่ในอำเภอใกล้เคียง ก็มาซื้อหาสินค้าประเภทนี้โดยตรง ทั้งที่ไม่ได้มาทำการซื้อขายสินค้าเกษตร

จากที่กล่าว มาจะเห็นได้ว่า เนื่องมาจากการค้าปลีกนี้เอง ทำให้ ผู้ที่อาศัยอยู่บริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตร และละแวกใกล้เคียง สามารถใช้บริการต่าง ๆ ที่จำเป็นได้ โดยไม่ต้องเข้าไปพึ่งบริการในเมือง เพราะฉะนั้น ชุมชนบริเวณตลาดหัวอัฐนี้ จึงสามารถพึ่งพาตนเองได้ ในบริการระดับหนึ่ง ซึ่งก็มีความสมบูรณ์เพียงพอที่จะให้ ดำรงอยู่ได้ในชีวิตประจำวันจนบางครั้ง ผู้ที่มาจากอำเภออื่น ๆ ซึ่งเข้ามาซื้อสินค้าที่นี่ ก็มีความรู้สึกว่าได้เข้ามาซื้อสินค้าในเมืองแล้ว โดยมีได้รู้สึกเลยว่า บริเวณนี้ ก็ยังอยู่นอกเขตเมือง

5.1.3 ผู้มาส่งสินค้า

ลักษณะของผู้มาส่งสินค้า ที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐนั้น มีใช้เพียงผู้รับจ้างขับรถมาส่งสินค้าตามคำสั่งของต้นทาง หรือปลายทางเท่านั้น แต่ผู้มาส่งสินค้าเหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของสินค้าเอง บางรายก็ขับรถมาเอา บางรายก็จ้างคนขับ และตนก็มาด้วย จะไม่มีลักษณะ เป็นบริษัทที่รับจ้างขนส่งสินค้าประเภทนี้โดยตรง ที่ตลาดนี้

ผู้มาส่งสินค้าที่เป็นเจ้าของสินค้าและมาขายสินค้าเอา จำแนกได้เป็น 2 ประเภท

ก. พ่อค้าท้องถิ่น คือ ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช หรือ บางครั้งก็เป็นผู้ขายสินค้าอยู่ในตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริสเอง นำรถของตน ไปซื้อสินค้าที่อื่น กลับมาขาย บางทีก็นำสินค้าในท้องถิ่นไปขายด้วย ขึ้นอยู่กับสถานที่ที่จะไป เช่น ถ้าเป็นในภาคใต้ ก็นำสินค้าประเภทผักผลไม้ที่มาจากภาคกลาง และภาคเหนือ ที่มีในตลาดกลางสินค้าเกษตร หัวอริสไปขาย แต่ถ้าเดินทางขึ้นไปทางภาคเหนือ ก็จำหน่ายสินค้าเกษตรไปขายด้วย แต่ไม่ใช่ เฉพาะผัก และผลไม้เท่านั้น จะเป็นสัตว์น้ำ ไม่แปรรูป ยางพารา หรือรับจ้างอย่างอื่นด้วย เช่น ชนของย้ายบ้าน บางครั้งก็เป็นการวิ่งรถเปล่าไปรับสินค้าเลยที่เดียว เพื่อความรวดเร็ว ในการเดินทางไปกลับ

ข. พ่อค้าต่างจังหวัด คือ ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่น นำสินค้าใน จังหวัดของตนมาขายที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริส ซึ่งมักจะมีเจ้าประจำที่ซื้อขายกันแล้วใน ที่ียวกกลับ ก็มีจำนวนไม่น้อยที่นำสินค้าจากตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริสกลับไปขายด้วย

ลักษณะของรถที่ใช้ในการขนส่งนั้น จำแนกได้เป็น 3 ชนิด

- รถบรรทุก 4 ล้อ ผู้ที่ใช้รถประเภทนี้ มักจะเป็นผู้ที่อยู่ในอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช หรือจังหวัดใกล้เคียง เช่น สุราษฎร์ธานี

- รถบรรทุก 6 ล้อ ผู้ที่ใช้จะเป็นผู้ที่อยู่จังหวัดไกล ๆ เช่นทางภาคใต้ ตอนล่าง ภาคกลาง และภาคเหนือ เนื่องจากเดินทางมาไกล จึงจำเป็นต้องขนสินค้าที่ละมาก ๆ เพื่อให้คุ้มกับการลงทุน

- รถบรรทุก 10 ล้อ มีลักษณะเช่นเดียวกับ ผู้ที่ใช้รถบรรทุก 6 ล้อ คือ เป็นผู้ที่อยู่จังหวัดไกล ๆ

สำหรับที่มาของสินค้านั้น ดังที่ได้กล่าวแล้วในบทที่ 4 สินค้าส่วนใหญ่เป็น เป็นสินค้าที่มาจากในจังหวัดนครศรีธรรมราชเอง และในส่วนที่ส่งมาจากต่างจังหวัดนั้น ก็มาจากทุกภาคของประเทศไทย จึงเป็นเหตุให้ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริสนั้น มีความหลากหลาย ของสินค้ามาก ก่อให้เกิดความพอใจแก่ผู้ซื้อที่มาซื้อสินค้าที่นี้แห่งเดียว แล้วได้สินค้าครบทุก ประเภท ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริส เป็นที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับของผู้ซื้อ

ในส่วนการเดินทางนั้น รถที่มาส่งสินค้าส่วนใหญ่จะพยายามเดินทางมาให้ ถึงตลาดหัวอริสก่อนเที่ยง โดยรถที่มาถึงในช่วง 06.00 น.-09.00 น. มักจะไปส่งสินค้าที่ ตลาดหัวอริส และตลาดกลางการเกษตร ส่วนรถที่มา 09.00-12.00 น. จะไปส่งสินค้าที่ตลาด รวมพืชผลการเกษตร

เส้นทางที่ใช้ในการเดินทางนั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ลักษณะ

- รถที่มาจากภาคเหนือ รถเหล่านี้จะไม่ผ่านเข้า กทม. โดยเมื่อเดินทางมาตามทางสายเอเชีย แล้วจะผ่านไปยังจังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี นครปฐม แล้วเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 4 และมาแยกเข้าทางหลวงหลายเลข 41 ที่จำหัดชุมพร จากนั้น ก็มาแยกเข้าทางหลวงสาย 401 ที่ อำเภอพนมพิณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เดินทางเข้าสู่จังหวัดนครศรีธรรมราช จากนั้นมาแยกเข้าถนนอ้อมเมือง คือ ถนนสาย 4103 จากนั้น จะเข้าสู่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ ตามถนนสาย 4016

- รถที่มาจาก กทม. จะให้เส้นทางพุทธมณฑล และ สายธนบุรี-ปากท่อ เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 4, 41, 401, 4013, และ 4016 ตามลำดับ

- รถที่มาจากภายในภาคใต้ รวมทั้งจังหวัดที่อยู่ทางใต้ของ กทม. ลงมาด้วย เช่น เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์

โดยรถที่มาจาก จังหวัดนครปฐม และประจวบคีรีขันธ์ ก็ยังคงใช้เส้นทางสาย 4, 41, 401, 4013 และ 4016 เช่นเดียวกับรถที่มาจากทางด้านทิศอื่น ส่วนที่มาจากทางภาคใต้ด้วยกัน ถ้ามาจากทางด้านตะวันตก เช่น ภูเก็ต พังงา ก็จะมาตามทางหลวงหมายเลข 401 ซึ่งเป็นถนนเชื่อมระหว่างภาคใต้ฝั่งตะวันตกและตะวันออก หลังจากนั้นก็เข้าสู่ทางหลวงสาย 4103 และ 4016 ตามลำดับ และที่อยู่ทางภาคใต้ตอนล่าง เช่น ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล ก็จะวิ่งรถเข้าสู่จังหวัดสงขลา เพื่อข้ามสะพานดินสุลานนท์ อันเป็นเส้นทางที่ใกล้ที่สุดที่จะเข้าสู่จังหวัดนครศรีธรรมราช หลังจากนั้นก็จะใช้ทางหลวงหมายเลข 408 ส่วนอำเภอหัวไทร จนถึงบริเวณที่สี่แยกหัวถนน ซึ่งเป็นจุดตัดระหว่างทางหลวงสาย 403, 4013, 408 และถนนราชดำเนิน อันเป็นปากทางเข้าสู่เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช รถเหล่านี้จะไม่ผ่านเข้าไปในเมือง แต่จะใช้ถนนอ้อมเมือง คือ แยกไปตามทางหลวงสาย 403 แล้วเข้าสาย 4103 จากนั้น จึงแยกเข้าสาย 4016 อีกที เพื่อเข้าสู่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ

ส่วนมากแล้ว รถที่มาส่งสินค้าเหล่านี้จะใช้เวลาเดินทางไม่เกิน 18 ชั่วโมง เว้นแต่ที่เดินทางมาจากทางภาคเหนือ ก็อาจจะใช้เวลามากกว่า 24 ชั่วโมง สำหรับความถี่ในการเดินทางมายังตลาดกลางสินค้าเกษตร ในกรณี ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่อื่นนั้น ขึ้นอยู่กับระยะทางระหว่างตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ และภูมิลำเนาของผู้ส่งสินค้า ถ้าเป็นผู้ที่อยู่ ที่อำเภออื่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช หรือจังหวัดใกล้เคียงก็อาจเดินทางมาทุกวันหรือวันเว้นวัน แต่อยู่

ในจังหวัดที่ไกลออกไปแต่อยู่ในภาคใต้ เช่น ยะลา ปัตตานี ก็ประมาณ 6-10 ครั้งต่อเดือน และถ้าเป็นจังหวัดที่อยู่ทางภาคกลาง หรือภาคเหนือ ก็จะประมาณ 1-5 ครั้ง ต่อเดือน

เมื่อผู้ส่งสินค้าได้มาส่งสินค้าที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐแล้วนั้น

กิจกรรมที่กระทำระหว่างอยู่ในตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐนั้น สามารถจำแนกตามลักษณะของผู้ส่งสินค้าได้ ดังนี้

- พวกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นกรณีที่น่ารถไปรับสินค้าที่จังหวัดอื่น ๆ แล้วนำมาส่งที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ ถ้าเป็นเจ้าของรถเอง กิจกรรมบางส่วนก็จะเกิดขึ้นที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ ในระหว่างรอการขนส่งสินค้าลงจากรถ ได้แก่ การพักผ่อนมักจะเป็นในรถของตนหรือบริเวณแผงที่ตนมาส่งสินค้าให้ ซื้ออาหาร เครื่องดื่มก็จะซื้อในบริเวณใกล้เคียงนั่นเอง หลังจากขนส่งสินค้าเสร็จก็จะเดินทางกลับบ้านทันที ถ้ามิใช่เป็นเจ้าของรถ คือ เป็นคนขับ ที่ผู้ขายในตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐจ้างไว้ขับรถไปรับสินค้าที่จังหวัดอื่น บุคคลเหล่านี้เมื่อมาส่งถึงแผงของเจ้านายตนก็จะกลับบ้านทันที ดังนั้นกิจกรรมของบุคคลเหล่านี้ จึงเกิดขึ้นที่ชุมชนอันเป็นที่ตั้งบ้านนั่นเอง

- พวกที่มาจากต่างจังหวัด กิจกรรมของบุคคลเหล่านี้ จะเกิดขึ้นที่บริเวณตลาดกลางสินค้าเท่านั้น ซึ่งความต้องการก็เพียง อาหาร เครื่องดื่ม และการพักผ่อน เพื่อที่จะเดินทางกลับ ดังนั้นเมื่อบุคคลเหล่านี้มาถึง ถ้าไม่มีหน้าที่ต้องขนส่งสินค้าลงจากรถ ก็จะหาอาหารรับประทาน หลังจากนั้น ก็จะพักผ่อนทันที ซึ่งอาจจะเป็นในรถหรือในแผงที่ตนมาส่งสินค้าให้ ถ้าเป็นผู้ส่งสินค้าที่เป็นพ่อค้าเองด้วย เมื่อพักผ่อนแล้ว บางคนก็จะออกหาซื้อสินค้า เพื่อนำกลับไปขายยังท้องถิ่นตน

5.1.4 ผู้มารับสินค้า

ผู้มารับสินค้าหรือผู้ซื้อสินค้าที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐนั้น เกือบทั้งหมดเป็นพ่อค้าที่มาซื้อสินค้าเพื่อไปขายยังจังหวัด หรืออำเภออื่น โดยขับรถเองหรือจ้างคนขับแล้วตนนั่งมาด้วย เพื่อมาเลือกซื้อสินค้าด้วยตนเอง ลักษณะของผู้มารับสินค้านี้ จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

ก. ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งประเภทนี้ก็แยกได้เป็น 2 พวก คือ

- เป็นพ่อค้าจากต่างอำเภอ ซึ่งอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช
เข้ามาซื้อสินค้าเพื่อไปขายยังอำเภอของตน มีลักษณะ เป็นผู้ค้าปลีกอยู่ในตลาดสดของท้องถิ่น
- เป็นผู้ค้าส่งที่ทำการซื้อขายระหว่างจังหวัด โดยจะซื้อสินค้าที่ตลาด
กลางสินค้าเกษตรหัวอริฐ แล้วนำไปขายยังตลาดในจังหวัดอื่น เป็นผู้ทำการค้าขึ้นล่อง คือ เมื่อ
ขายสินค้าที่จังหวัดอื่นแล้ว ก็ซื้อสินค้าที่จังหวัดอื่นนำมาขายที่นี้ด้วย ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้บุคคล
ประเภทนี้มีลักษณะซ้ำซ้อน ของผู้มารับสินค้า ผู้มาส่งสินค้า และ ผู้ขายส่ง

ข. ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่น เข้ามาซื้อสินค้า เพื่อไปขายยังตลาด
ในภูมิลำเนาของตน มักจะขับรถเปล่าจากจังหวัดของตนมาเพื่อซื้อสินค้าจะไม่นำสินค้าจากท้องถิ่น
ตนมาขายด้วย ที่เป็นเช่นนี้ เป็นเพราะต้องการความรวดเร็ว ในการเดินทาง เพื่อให้กลับไป
ทันเวลาขายสินค้า ในตลาดที่ท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งผู้ซื้อส่วนใหญ่จะเป็นผู้ซื้อประเภทนี้ จึงเป็น
เหตุให้เซตอภินิหาร และชื่อเสียงของตลาดกลางสินค้าเกษตรเป็นที่รู้จักกันไปทั่วภาคใต้

ลักษณะของการขนส่ง จะเป็นการขนส่งทางบกโดยรถยนต์ ซึ่งนิยมใช้
แบ่งเป็น 2 ประเภท

- รถบรรทุก 4 ล้อ ผู้ที่ใช้รถประเภทนี้ จะเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ใน
จังหวัดนครศรีธรรมราช หรือจังหวัดใกล้เคียง เช่น สงขลา สุราษฎร์ธานี
- รถบรรทุก 6 ล้อ ผู้ที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ใน
จังหวัดอื่น ๆ ในภาคใต้ ซึ่งมักจะเป็นจังหวัดไกลๆ เช่น ปัตตานี ยะลา นราธิวาส เป็นต้น

จากการสัมภาษณ์ และการสังเกต พบว่า ลักษณะของสินค้าที่ขนส่งกัน
นั้น ในรถแต่ละคันจะมีสินค้าเกษตรประเภทผักและผลไม้หลายชนิดหลายประเภท และส่วนใหญ่ที่
พบจะมีสินค้าประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นที่นิยมของผู้ซื้อ นั่นก็คือ ^{กล้วย}กล้วย ดังนั้น ในรถที่มาขนส่งสินค้า
แทบทุกคัน จะมีกล้วย ที่ เป็นเช่นนี้ ก็เนื่องมาจาก กล้วยเป็นพืชผักที่ปลูกไม่ค่อยได้ผลในภาค
ใต้ เพราะฉะนั้นจึงทำให้กล้วยเป็นที่ต้องการของชาวภาคใต้อยู่เสมอ นอกจากนั้นจากการ
สัมภาษณ์ยังพบว่า กล้วยนั้นยังเป็นที่ต้องการของประเทศมาเลเซีย ซึ่งไม่สามารถปลูกกล้วย
ได้ผลดีเช่นกัน จึงทำให้มีการลักลอบส่ง กล้วยไปขายยังประเทศมาเลเซียอยู่เสมอตาม
ชายแดน

สำหรับที่ไปของสินค้าเกือบทั้งหมด จะถูกส่งไปที่จังหวัดต่าง ๆ ใน
ภาคใต้ เช่น ยะลา ปัตตานี นราธิวาส อันเป็นจังหวัดทางภาคใต้ออนล่าง และมีผลผลิตการ
เกษตรประเภทผักและผลไม้จำนวนน้อย ทำให้จำเป็นต้องมาซื้อสินค้าที่นี้ ส่วนจังหวัดบางจังหวัด

ที่มีผลผลิตทางการเกษตรมากพอสมควร เช่น สงขลา สุราษฎร์ธานี แต่เนื่องด้วยขาดสินค้า บางประเภท ที่จังหวัดของตนไม่มี อีกทั้งสินค้าประเภทที่มาจากจังหวัดอื่น ก็จะมาส่งที่ตลาด กลางสินค้าเกษตรหัวอัฐนี้ จึงทำให้พ่อค้าเหล่านี้ ต้องมาซื้อสินค้าที่นี้เช่นกัน

ส่วนการเดินทางนั้น ผู้ซื้อเหล่านี้จะเดินทางมาถึงหัวอัฐในเวลาเช้า ประมาณ ๐๖.๐๐ น.-๐๙.๐๐ น. แต่บางพวกก็จะเดินทางมาถึงในตอนใกล้เที่ยง เนื่องจากยังมีตลาดรวมพืชผลการเกษตรที่จะมีการซื้อขายสินค้ากันในช่วงบ่าย

เมื่อมาถึงตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐแล้ว ผู้ซื้อเหล่านี้จะรับหาซื้อ สินค้าทันที โดยมักจะมีเจ้าประจำ เนื่องมาจากลักษณะการซื้อส่วนใหญ่จะเป็นการซื้อด้วยวิธีเชื่อ คือ เมื่อมาซื้อสินค้างวดที่สอง ก็จะจ่ายค่าสินค้าในงวดแรก โดยจะชำระกันเป็นเงินสดเสมอ และเมื่อหาซื้อสินค้าเสร็จ ผู้ซื้อก็จะรีบเดินทางกลับทันที

ระหว่างที่อยู่ในตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ ผู้ซื้อเหล่านี้ ก็มี พฤติกรรมเช่นเดียวกับ บุคคลประเภทอื่นที่อยู่ในตลาด คือ ใช้บริการต่างๆ ภายในบริเวณตลาด กลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ และในละแวกใกล้เคียงนั่นเอง เนื่องจากความเร่งร้อนในการ ประกอบอาชีพทำให้ไม่มีเวลาที่จะไปใช้บริการที่อื่น ประกอบกับบริการที่มีอยู่นั้น ก็เพียงพอแก่ ความต้องการของบุคคลเหล่านี้แล้ว

ผู้ซื้อเหล่านี้ จะเดินทางออกจากตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐในช่วง บ่ายถึงค่ำ โดยออกเดินทางไปยังที่หมายโดยตรง มิได้มีการแวะรับสินค้าที่อื่นอีก สำหรับความ ถิ่นในการเดินทางมายังตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐนั้น ขึ้นอยู่กับระยะทางในการเดินทาง พวกที่อยู่ไกล เช่น ปัตตานี ยะลา ภูเก็ต เหล่านี้ จะมาวันเว้นวัน ส่วนพวกที่อยู่ในอำเภอ ภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช หรือจังหวัดใกล้เคียง ก็จะเดินทางมาทุกวัน

5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ กับเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช

จากการที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ เป็นจุดศูนย์กลางการซื้อขายสินค้าเกษตร ประเภทผัก และผลไม้ที่สำคัญที่สุดในภาคใต้ จึงเป็นแรงดึงดูดให้มีผู้เข้ามาค้าขายที่นี้มากขึ้น เรื่อย ๆ ซึ่งนอกจากจะมาเพื่อค้าขาย สินค้าเกษตรแล้ว ยังมาทำการค้าขายประเภทอื่นอีก เช่น อาหาร สินค้าเบ็ดเตล็ด ยารักษาโรค บริการซ่อมรถ ตัดผมชายหญิง เป็นต้น

ดังนั้น จึงทำให้ชุมชนที่อยู่บริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ ขยายตัวขึ้นทุกที และ เนื่องจากมีที่ตั้งใกล้กับเขตเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช เมื่อพิจารณาประกอบกับพฤติกรรม

ของผู้ที่อยู่บริเวณนี้ และผู้ที่มาประกอบการค้าที่นี่ สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ทั้งสองได้ดังนี้

5.2.1 ความสัมพันธ์ทางกายภาพ

ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐที่ตั้งอยู่ใกล้กับเขตเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช ทางด้านตะวันตกตามแนวถนนสาย 4016 โดยตลอดระยะเวลาประมาณ 20 ปี ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐได้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จอย่างมาก ถ้าพิจารณาถึงความเจริญของพื้นที่บริเวณนี้ โดยดูจากลักษณะทางกายภาพ จะพบว่าได้มีอาคารพาณิชย์เกิดขึ้นในบริเวณใกล้เคียงกับตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐจำนวนมาก และหนาแน่นมากในช่วงประมาณ 2 กิโลเมตร จากเขตเทศบาลทางทิศตะวันตก โดยมีลักษณะเกาะกันไปตามแนวถนนสาย 4016 ทั้ง 2 ข้าง

นอกจากจะมีตลาดกลางสินค้าเกษตร ที่ขายสินค้าประเภทผักและผลไม้แล้ว ยังมีกิจกรรมอื่นที่เกิดขึ้นเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะของกิจกรรมบริเวณถนนสาย 4016 ได้ดังนี้

- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับตลาดกลางสินค้าเกษตรโดยตรง¹ (มิได้นับรวมตลาดทั้ง 3 แห่งด้วย) ได้แก่

ประเภทกิจกรรม	จำนวน (แห่ง)
ร้านค้าส่งผัก และผลไม้	12
ธนาคาร	2
ปั้มน้ำมันและแก๊ส	5
ร้านอาหาร	20
รวม	39

ที่มา : ตารางที่ 4.3

¹H.J. Mittendorf, Planning of Urban Wholesale Markets for Perishable Food, Rome, 1976.

- กิจกรรมที่เป็นส่วนส่งเสริมงานของตลาดกลางสินค้าเกษตร เป็นกิจกรรมที่บริการผู้ที่มาซื้อและขายสินค้าในลักษณะความจำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวัน ได้แก่

ประเภทกิจกรรม	จำนวน (แห่ง)
ร้านขายของชำ	26
ร้านขายอุปกรณ์ไฟฟ้า อุปกรณ์ก่อสร้าง	12
ร้านขายเครื่องใช้ภายในบ้าน	7
ร้านซื้อขายของเก่า	1
ร้านขายอาหารแห้งและยางรถยนต์	14
ร้านขายอุปกรณ์การเกษตร, บัญ, อาหารสัตว์	7
ร้านเสริมสวย, ตัดเสื้อ, ซักรีดเสื้อผ้า	25
เคเบิลทีวี	1
โรงภาพยนตร์	1
สเนกเกอร์คลับ	1
โรงแรม	3
บริษัทประกันชีวิตและทรัพย์สิน	2
สำนักงานแพทย์	7
สำนักงานนายความ	1
ร้านขายยา	5
สำนักงานท่องเที่ยว	1
สถานรับเลี้ยงเด็กอ่อน	1
ร้านซ่อมรถยนต์, จักรยานยนต์, เคาะพ่นสี	21
ซ่อมรถแทรกเตอร์	3
โรงกลึงเหล็ก	6
โรงงานบรรจุก๊าซ, โรงงานน้ำอัดลม,	
โรงงานน้ำมันมะพร้าว	3

ประเภทกิจกรรม	จำนวน (แห่ง)
โรงพิมพ์	1
คลังสินค้า	5
รวม	161

ที่มา : ตารางที่ 4.3

จากกิจกรรมเหล่านี้จะเห็นได้ว่า ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐได้ก่อให้เกิดการค้าและบริการขึ้นอย่างมากมาย จนทำให้พื้นที่บริเวณนี้มีความสมบูรณ์ในตัวเอง ด้วยเหตุนี้จึงมีอาคารพาณิชย์เกิดเพิ่มขึ้นอยู่เรื่อย ๆ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ระยะทางก็มีส่วนสำคัญ กล่าวคือถ้ามีระหว่างจากตลาดกลางสินค้าเกษตรมากเกินไป ก็จะไม่เป็นที่สนใจของผู้ซื้อ ซึ่งผู้ซื้อส่วนใหญ่ก็จะหาซื้อสินค้าในบริเวณใกล้เคียงกับตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ เพื่อมิให้เสียเวลาในการประกอบการค้า ปัจจุบันระยะทางช่วงที่มีการประกอบการค้าอย่างหนาแน่นทั้งสินค้าเกษตรและสินค้าประเภทอื่น เท่าที่พบจากการสังเกต คือ ประมาณ 2 กิโลเมตร จากเขตเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช ตามถนนสาย 4016

จากการขยายตัวของอาคารพาณิชย์ในบริเวณนี้ จึงทำให้ลักษณะทางกายภาพของเทศบาลกับบริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ สามารถเรียกได้ว่า มีความต่อเนื่องกัน แม้ว่าจะถูกกั้นโดยทางรถไฟและคลอง เรียงก็ตาม ซึ่งมีลักษณะเดียวกับทางรถไฟที่พาดผ่านไปที่พื้นที่ของการ ซึ่งไม่อาจจะหยุดยั้งการขยายตัวของเมือง เพียงแต่มีการกั้นพื้นที่ส่วนหนึ่งไว้สำหรับเส้นทางรถไฟและพื้นที่ข้างเดียวตามกฎหมายเท่านั้น ดังนั้นแม้ว่าจะมีเส้นทางรถไฟขวางกั้น ก็ไม่สามารถทำให้ลักษณะของทั้งสองพื้นที่ขาดจากกันได้

ลักษณะทางกายภาพที่แสดงถึงความเป็นเมือง ของบริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ พิจารณาได้จาก

ปัจจัยที่บ่งชี้	ลักษณะที่เป็นอยู่ปัจจุบัน
1. ลักษณะของอาคาร	- มีการปลูกสร้างอาคารหนาแน่น เป็นแนวตามถนน รูปแบบการใช้ประโยชน์ของอาคารเพื่อการพาณิชย์
2. ลักษณะของถนน	- เป็นถนนคอนกรีตมีถึง 6 ทางวิ่ง นอกจากนั้นริมถนนทั้ง 2 ทาง ยังมีช่องทางสำหรับจักรยาน
3. ลักษณะของการขนส่ง	- มีรถสาธารณะที่ทำการขนส่ง ต่อเนื่องกันระหว่างเมืองและตลาดกลางสินค้าเกษตร ตลอดจนถึงสี่แยกเบญจมฯ อันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนเบญจมฯ อันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ เป็นจำนวนมาก ซึ่งหาได้ง่ายและสะดวก มีทั้งรถ 2 แถว รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง และรถสามล้อถีบ
4. ลักษณะของการสัญจร	- มีการผ่านไปมาระหว่างพื้นที่ทั้งสองตลอดเวลา และเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นทั้งเส้นทางไปสู่จังหวัดและอำเภอต่าง ๆ โรงเรียนประจำจังหวัดซึ่งมีนักเรียนถึงประมาณสองพันกว่าคน นอกจากนั้นยังเป็นที่ตั้งของสถานีขนส่งประจำจังหวัด
5. ระบบสาธารณูปโภค	- การประปาและเก็บขยะบริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตร หัวอิฐ เป็นการวางท่อและส่งรถมาเก็บโดยเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช ถึงแม้ว่าบริเวณที่จะอยู่นอกเขตเทศบาลก็ตาม

เพราะฉะนั้น จากปัจจัยดังกล่าวแล้วนั้น แสดงให้เห็นว่าบริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ ซึ่งมีอาคารพาณิชย์หนาแน่นเป็นจำนวนมาก มีถนนหนทางสะดวกกว้างขวาง มีการเข้าถึงที่สะดวก จากการขนส่งสาธารณะหลายชนิด รวมทั้งมีความคับคั่งของปริมาณการจราจร และจำนวนคน มีลักษณะของเมืองจากรูปลักษณ์ทางกายภาพ ที่ปรากฏต่อสายตา

ดังนั้น เมื่อพื้นที่ทั้ง 2 แห่งที่มีลักษณะเหมือนกัน ตั้งชิดติดกันก็ย่อมทำให้ลักษณะที่ปรากฏให้เห็นนั้น มีความต่อเนื่องและเป็นเนื้อเดียวกัน

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ความสัมพันธ์ระหว่างตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ กับเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชทางกายภาพ คือ พื้นที่ทั้งสองแห่งมีความต่อเนื่องกัน โดยที่ถ้าดูจากลักษณะภายนอก ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช ไปแล้ว

5.2.2 ความสัมพันธ์ทางสังคม

จากการสัมภาษณ์และการสังเกต ความรู้สึกของผู้ที่อยู่ในบริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ และ ผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช ปรากฏว่า

ผู้ที่อยู่ในบริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ มิได้มีความรู้สึกว่าตนเองอยู่นอกเขตเมือง ทั้ง ๆ ที่ส่วนใหญ่ก็ทราบว่าบริเวณนี้อยู่นอกเขตเทศบาล ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะประชาชนโดยทั่วไปมิได้ให้ความสนใจต่อเขตเทศบาลที่จะมาแบ่งว่าตนอยู่ในเมืองหรือนอกเขตเมือง แต่อาศัยจากลักษณะกายภาพที่ตนได้พบเห็นว่ายังมีความสะดวกสบาย มีตึกรามบ้านช่องที่เจริญ สินค้าบริการมากมาย การคมนาคมขนส่งสะดวก นี่คือนิยามของเมืองในความรู้สึกของประชาชนทั่วไป ดังที่ได้กล่าวแล้วในข้อ 5.2.1 ว่าพื้นที่ทั้ง 2 แห่ง มีความต่อเนื่องกัน ดังนั้นจึงทำให้ความรู้สึกของคนที่อยู่ในบริเวณนี้ และคนที่ผ่านไปมา มิได้รู้สึกเลยว่าตนอยู่นอกเขตเมือง ซึ่งก็รวมทั้ง ผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาล ก็มีความรู้สึกว่าเป็นบริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐเป็นส่วนหนึ่งของเมือง ทั้งนี้นอกจากลักษณะทางกายภาพแล้ว ยังเป็นเพราะการที่ต้องติดต่อกับบริเวณที่อยู่เสมอ ก็เนื่องจาก โรงเรียนประจำจังหวัด คือ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ และสถานีขนส่งประจำจังหวัด ก็ตั้งอยู่ในบริเวณนี้ ทำให้การเดินทางระหว่างเมือง และบริเวณนี้เป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน

*10/5 functional
spatialization of the city.*

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ความรู้สึกของคนสองพื้นที่มิได้ถูกแบ่งแยก โดยเขตเทศบาล แต่มีความรู้สึกอยู่เสมอว่าบริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐเป็นส่วนหนึ่งของเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราชมีความรู้สึกว่าเป็นคนในเมืองเดียวกัน เป็นพวกเดียวกัน

5.2.3 ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ

จากลักษณะพฤติกรรมของผู้ที่มีบทบาทอยู่ในตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ ทำให้พบว่า ผู้ขายก็มีกิจกรรมการขายตลอดทั้งวัน ผู้ซื้อก็มีความเร่งรีบในการเดินทาง เมื่อซื้อสินค้าเสร็จก็จะรีบเดินทางออกไปทันที ด้วยลักษณะของการประกอบอาชีพเช่นนี้ ทำให้มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาที่จะไปทำกิจกรรมอย่างอื่น ดังนั้น เมื่อพอมีเวลาว่างที่จะทำกิจกรรมอย่างอื่น เช่น รับประทานอาหาร ซื้อสินค้า พบแพทย์ หรืออย่างอื่น ก็จะต้องกระทำในบริเวณใกล้เคียงนั่นเอง เพื่อมิให้เสียเวลา

และเนื่องมาจาก ความก้าวหน้าของตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ ทำให้นอกจากมีการขายสินค้าเกษตรประเภทผักและผลไม้แล้ว ยังมีการค้าประเภทอื่นมาเปิดให้บริการสำหรับผู้ซื้อผู้ขายอย่างพร้อมมูลในแทบทุกด้าน ซึ่งก็เว้นแต่สินค้าในระดับสูง ๆ เช่น เครื่องประดับเพชร ทอง ซึ่งก็มีอยู่แต่เฉพาะบริเวณศูนย์กลางของเมืองเท่านั้น

เพราะเหตุนี้ จึงทำให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ สามารถหาซื้อสินค้าและบริการต่างๆ ได้ โดยที่ไม่ต้องเข้าไปในเมือง ดังนั้น จึงทำให้บริเวณนี้เป็นชุมชนที่อยู่ได้ด้วยตนเอง

ถึงแม้ว่า โดยลักษณะทางกายภาพ และสังคม พื้นที่ทั้ง 2 แห่งจะมีความต่อเนื่องกัน แต่ด้วยลักษณะการประกอบอาชีพ บริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ ทำให้การซื้อหาสินค้าจำเป็น และบริการส่วนใหญ่เกิดขึ้นในพื้นที่นี้เท่านั้น และแม้ว่าตามความรู้สึกของคนทั่วไป ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐจะเป็นส่วนหนึ่งของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช แต่โดยนิตินัยนั้นมิใช่ จึงทำให้ในส่วนการคลังเทศบาลเองก็มิได้รับผลประโยชน์ จากการเก็บภาษีในพื้นที่บริเวณนี้ด้วย

ดังนั้น นอกจากเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชจะมิได้รับประโยชน์จากบริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐในเชิงเศรษฐกิจ จากการที่ไม่มีการเข้ามาซื้อสินค้าและบริการจากเมืองของคนในพื้นที่ และไม่สามารถเก็บภาษีจากการค้าขาย ที่มีเงินหมุนเวียนอยู่ถึงประมาณวันละ 15 ล้านบาท ในตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐแล้ว ทางเทศบาลก็จำเป็นจะต้อง

ให้บริการทางด้านน้ำประปา และการเก็บขยะแก๊สในที่นี้ด้วย นอกจากนี้ยังมีการย้ายออกของผู้ประกอบการบางส่วน จากเขตเทศบาลเข้ามาลงทุนในพื้นที่นี้อีกด้วย

จากลักษณะที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างพื้นที่ที่สองนั้นมีน้อยมาก เนื่องจากการสามารถพึ่งตนเองได้ของตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐ จึงไม่ก่อให้เกิดการติดต่อระหว่างเมือง และตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐ ในสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบกับในปัจจุบัน สินค้าและบริการที่บริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐมีอยู่ในระดับที่สูงมากกว่าระดับพื้นฐานอยู่มาก แม้จะไม่เท่ากับบริเวณศูนย์กลางเมืองก็ตาม

และจากลักษณะของการค้าขายที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐ ผู้ที่มาติดต่อค้าขายก็เป็นบุคคลภายนอกเขตเทศบาล ซึ่งมาจากจังหวัดและอำเภอต่างๆ มาทำการซื้อขายกันที่นี้ แม้ว่าจะมีเงินหมุนเวียนตกอยู่ที่นี้ถึงวันละ 15 ล้าน ก็ตาม แต่ตลาดกลางสินค้าเกษตรก็เป็นเพียงจุดศูนย์กลางแลกเปลี่ยนสินค้า ซึ่งเงินจำนวนนี้ มิได้คงอยู่ที่นี้ทั้งหมด ส่วนใหญ่ก็ต้องจ่ายไปเป็นค่าสินค้าของผู้ที่ส่งสินค้า และเงินบางส่วนที่คงอยู่ที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐ ก็มิได้ถูกใช้ไปกับการซื้อสินค้าและบริการจากในเมือง แต่ได้ถูกใช้ไปในการซื้อสินค้าและบริการในตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐ อีกทั้ง ได้ใช้ในการลงทุนการค้าในครั้งต่อไปนั่นเอง

แม้ว่าตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจต่อเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชโดยตรงก็ตาม แต่ถ้าพิจารณาถึงในระดับจังหวัดแล้ว ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐ ได้สร้างประโยชน์ให้กับเกษตรกรทั้งหลาย ในจังหวัดนครศรีธรรมราชอย่างมาก เนื่องจากสินค้าส่วนใหญ่ในตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐเป็นสินค้าที่ได้รับมาจากอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนั้นจำนวนเงินที่หมุนเวียนในตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐ ซึ่งจำนวนเงินส่วนใหญ่ก็เป็นค่าสินค้า และสินค้าส่วนใหญ่ก็เป็นสินค้าภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช จึงตกอยู่กับเกษตรกรในจังหวัดนั่นเอง เพราะฉะนั้นตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐ จึงเป็นจุดศูนย์กลางซื้อขายสินค้าเกษตรที่นำประโยชน์อย่างมากมาสู่ภาคเกษตรกรรมของจังหวัดนครศรีธรรมราช นั่นก็คือ ไม่เพียงทำให้ตลาดกับสินค้าอยู่ใกล้กัน ซึ่งเป็นการประหยัดค่าขนส่ง แต่ยังเป็นหลักประกันแก่เกษตรกรทั้งหลายในจังหวัดด้วยว่า เมื่อเพาะปลูกเสร็จก็จะมีตลาดอย่างแน่นอน เพราะถ้านำสินค้ามาขายที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐก็จะขายสินค้าของตนได้หมด เนื่องมาจากชื่อเสียงและความเชื่อถือของผู้ซื้อต่อตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอริฐนั่นเอง

นอกจากนี้ ลักษณะของการค้าขายที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันย่อมก่อให้เกิดการจ้างงานขึ้นจำนวนหนึ่งในพื้นที่บริเวณนี้ ซึ่งพอจะประมาณการจ้างงานอย่างน้อยที่เกิดขึ้น จากข้อมูลที่มีอยู่และจากการสำรวจได้ดังนี้

ก. การจ้างงานโดยตรง ได้แก่

- ผู้ขายส่งและผู้ขายปลีกในตลาด ซึ่งมีทั้งสิ้น 382 แผง ดังนั้นอย่างน้อยที่สุดจะเกิดการจ้างงานขึ้น 382 คน

- ผู้ที่ขับรถมาส่งและรับสินค้า ซึ่งทั้งหมดจะมีลักษณะเป็นผู้ขายส่งหรือขายปลีก จึงจัดว่าเป็นผู้ค้าประเภทหนึ่ง เมื่อพิจารณาจากปริมาณการจราจร ซึ่งจัดทำโดยเขตการทางจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าในแต่ละวันมีรถบรรทุกเข้าสู่เส้นทางสาย 4016 วันละประมาณ 1,709 คัน ซึ่งจากการสังเกตประมาณว่าร้อยละ 50 เป็นผู้ที่เข้ามาทำการซื้อขายในตลาด โดยอย่างน้อยจะมีผู้ซื้อขายคันละ 1 คน จึงก่อให้เกิดการจ้างงานขึ้น 854 คน

ดังนั้น การจ้างงานโดยตรงในระยะแรกนี้จะเกิดขึ้นอย่างน้อย

$$382 + 854 = 1,236 \text{ คน}$$

ข. การจ้างงานต่อเนื่อง ได้แก่

- กิจกรรมที่เกิดขึ้นบริเวณโดยรอบตลาด ซึ่งมีทั้งในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับตลาดโดยตรง และกิจกรรมที่เป็นส่วนเสริมตลาด มีทั้งสิ้น 200 แห่ง โดยประมาณว่านอกจากเจ้าของกิจกรรม ซึ่งจะนับเป็น 1 คน แล้วอย่างน้อยจะมีลูกจ้างอีกแห่งละ 1 คน

ดังนั้นอย่างน้อยที่สุดจากกิจกรรมเหล่านี้จะก่อให้เกิดการจ้างงานขึ้นอีก $200 \times 2 = 400$ คน

- จากการที่มีการนำรถเข้ามาซื้อขายสินค้าในบริเวณนี้ ก่อให้เกิดอาชีพขนถ่ายสินค้า โดยประมาณว่ามีผู้ขนถ่ายสินค้า 1 คน ต่อจำนวนรถ 4 คัน ซึ่งก่อให้เกิดการจ้างงานขึ้นอีก $\frac{854}{4} = 213$ คน

ดังนั้น การจ้างงานต่อเนื่องในรอบที่สองนี้จะเกิดขึ้นอีกอย่างน้อย

$$400 + 213 = 613 \text{ คน}$$

$$\text{จากทฤษฎีฐานเศรษฐกิจของเมือง Base Multiplier} = \frac{\text{Total Employment}}{\text{Basic Employment}}$$

$$\begin{aligned} \text{โดย Total Employment} &= \text{การจ้างงานรอบแรก} + \text{การจ้างงานรอบที่สอง} \\ &= 1,236 + 613 = 1,849 \text{ คน} \end{aligned}$$

$$\text{Basic Employment} = \text{การจ้างงานในรอบแรก} = 1,236 \text{ คน}$$

$$\therefore \text{Basic Multiplier ของตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ} = \frac{1,849}{1,236} = 1.5$$

ดังนั้น สรุปได้ว่า ประชากรในตลาด 1 คน จะก่อให้เกิดการจ้างงานต่อเนื่องขึ้นอีกอย่างน้อย 1.5 คน

5.3 สรุป อิทธิพลของตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐต่อการขยายตัวของเทศบาล

เมืองนครศรีธรรมราช

จากการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ และเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชในด้านต่าง ๆ คือ ทางด้านกายภาพ สังคม และเศรษฐกิจ ประกอบกับแนวโน้มและทิศทางในการขยายตัวของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช จะพบว่า แนวโน้มในการขยายตัวของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชนั้น มีทิศทางที่สำคัญก็คือ ทางด้านทิศตะวันออก และทิศตะวันตก สำหรับทางด้านทิศเหนือนั้นไม่อาจขยายออกไปได้ เนื่องจากติดกับเขตทหาร คือ กองทัพอากาศที่ 4 ส่วนในทางทิศใต้นั้น การขยายตัวในทิศทางนี้ก็จะชลอตัวลง เนื่องจาก ลักษณะของเมืองที่เป็นแกนยาวจากเหนือมาใต้ ซึ่งถ้ายังคงมีการขยายตัวในลักษณะนี้ต่อไป ก็จะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น การคมนาคม การบริการในระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เป็นต้น

ดังนั้น จากลักษณะทางกายภาพของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชเช่นนี้ จึงทำให้ทิศทางการขยายตัวของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช จะต้องมุ่งมาทางทิศตะวันออก และทิศตะวันตกอย่างแน่นอน และการที่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐ ได้เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ทางด้านทิศตะวันตก อันเป็นทิศทางหนึ่งที่เป็นแนวโน้มในการขยายตัวของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช แม้ว่าจะเป็นตลาดกลางสินค้าเกษตรผักและผลไม้ที่ใหญ่ที่สุดในภาคใต้ แต่ก็มีข้อปัจจัยหลักที่ทำให้การขยายตัวของเมืองมุ่งมาทิศทางนี้ หากแต่ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐเป็นปัจจัยที่เร่งให้การขยายตัวของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชทางเกิดขึ้นทางด้านนี้อย่างรวดเร็วเท่านั้น

แม้ว่าบนถนนสาย 4016 นี้ จะเป็นที่ตั้งสถานที่ราชการที่สำคัญหลายแห่ง คือ สถานีขนส่งประจำจังหวัด โรงเรียนประจำจังหวัด แขวงทางหลวงและเขตการทาง ก็ตาม แต่ปัจจัยเหล่านี้มีอาจเป็นตัวเร่งให้การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพบริเวณนี้ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เท่ากับการมีตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐเกิดขึ้น เนื่องจากอาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมากมาในปัจจุบัน ตลอดจนการที่มีสินค้าและบริการประเภทต่าง ๆ เข้าไปสู่บริเวณนี้ จนทำให้บริเวณตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐสามารถพึ่งพาตนเองได้ ก็เนื่องมาจาก ตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐนั่นเอง

ดังนั้น จากการที่มีตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐเกิดขึ้น จึงเป็นสาเหตุให้พื้นที่ทางด้านทิศตะวันตกบนทางหลวงสาย 4016 เกิดความเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นจุดศูนย์กลางที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง และเนื่องจากมีที่ตั้งประชิดกับเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช จนเกิดมี

ความเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ทำให้เกิดความเชื่อมต่องานพื้นที่ ทั้ง 2 แห่ง จนกลายเป็นหนึ่งเดียวกัน ทั้งทางด้านกายภาพ และความรู้สึกของประชาชนทั้งสองพื้นที่

ในเมื่อเป็นเช่นนี้ก็หมายความว่า เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชได้ขยายตัวออกมาทางทิศตะวันตกตามแนวทางหลวงสาย 4๑16 และ การที่สถานการณ์นี้ ได้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ก็เนื่องมาจาก อิทธิพลของตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอู้นั่นเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 5.1 สรุป อิทธิพลของตลาดกลางสินค้าเกษตรหัวอัฐต่อการขยายตัวของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช

